

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2016. gada 8. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesiskā sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums 2008/909/TI — 17. pants — Piesprietā soda izpildi regulējošās tiesības — Tādas izpildes valsts tiesību normas interpretācija, kurā ir paredzēta brīvības atņemšanas soda samazināšana saistībā ar darbu, ko persona ir veikusi sava apcietinājuma sprieduma valstī laikā — Pamatlēmumu tiesiskās sekas — Atbilstīgas interpretācijas pienākums

Lieta C-554/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sofijski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 25. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 3. decembrī, un papildināts 2014. gada 15. decembrī, kriminālprocesā pret

Atanas Ognyanov,

piedaloties –

Sofyiska gradska prokuratura.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un M. Bergere [*M. Berger*] (referente), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadžiev*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*], S. Rodins [*S. Rodin*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 12. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *A. Rubio González*, pārstāvis,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *M. Gijzen*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

— Austrijas valdības vārdā – *G. Eberhard*, pārstāvis,
— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *D. Blundell* un *L. Barfoot*, pārstāvji,
— Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters*, *W. Bogensberger* un *V. Soloveytschik*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 3. maija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 17. panta 1. un 2. punktu Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmumā 2008/909/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV 2008, L 327, 27. lpp.), kas ir grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI (OV 2009, L 81, 24. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2008/909”).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar tiesvedību par sprieduma krimināllietā atzīšanu un brīvības atņemšanas soda, ko Dānijas tiesa piespriedusi *Atanas Ognyanov*, izpildi Bulgārijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Lielākajā daļā dalībvalstu Pamatlēmums 2008/909 no 2011. gada 5. decembra ir aizstāts ar atbilstošajām Eiropas Padomes 1983. gada 21. marta Konvencijas par notiesāto personu nodošanu un tās 1997. gada 18. decembra papildprotokola normām.

- 4 Šī pamatlēmuma preambulas 5. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Procesuālās tiesības kriminālprocesā ir būtisks elements, lai tiesu iestāžu sadarbībā nodrošinātu dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos. Dalībvalstu attiecības, kas balstās uz īpašu savstarpēju uzticēšanos pārējo dalībvalstu tiesību sistēmām, ļauj izpildes valstij atzīt sprieduma valsts iestāžu pieņemtus nolēmumus. Tādēļ būtu jāvērs plašumā Eiropas Padomes instrumentos paredzētā sadarbība, izpildot spriedumus krimināllietās, jo īpaši gadījumos, ja attiecībā uz Savienības pilsoņiem ir pieņemts spriedums krimināllietā un tiem ir piespriests brīvības atņemšanas sods vai kāds ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums [citā dalībvalstī]. [..]”

- 5 Minētā pamatlēmuma 3. pantā “Mērķis un darbības joma” ir noteikts:

“1. Šā pamatlēmuma mērķis ir izstrādāt noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstij jāatzīst spriedums un jāizpilda sods, lai sekmētu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju [reintegrāciju].

[..]

3. Šis pamatlēmums attiecas tikai uz spriedumu atzīšanu un sodu izpildi šā pamatlēmuma izpratnē. [..]

[..]”

6 Atbilstoši Pamatlēmuma 2008/909 8. pantam “Sprieduma atzišana un soda izpilde”:

“1. Tai pārsūtīto spriedumu [...] izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst un tūlīt veic visus soda izpildei vajadzīgos pasākumus, izņemot gadījumus, kad tā nolemj izmantot kādu no 9. pantā paredzētajiem sprieduma neatzišanas un neizpildīšanas pamatiem.

2. Ja soda ilgums neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var nolemt sodu pielāgot, bet tikai tad, ja minētais sods pārsniedz augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem. Pielāgotais sods nav mazāks par augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem.

3. Ja soda veids neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var pielāgot to sodam vai pasākumam, kas paredzēts šīs valsts tiesību aktos attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem. Tāds sods vai pasākums pēc iespējas atbilst sodam, kas piespriests sprieduma valstī, un tādēļ sodu nepārvērš par naudassodu.

4. Pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriesto sodu saistībā ar tā veidu vai ilgumu.”

7 Šī pamatlēmuma 10. panta “Daļēja atzišana un izpilde” 1. punktā ir paredzēts:

“Ja izpildes valsts kompetentā iestāde apsvērtu sprieduma atzišanu un soda izpildi daļēji, tā, pirms pieņem lēmumu atteikt sprieduma atzišanu un soda izpildi pilnībā, var konsultēties ar sprieduma valsti, lai rastu vienošanos [...]”

8 Minētā pamatlēmuma 13. pantā ir noteikts:

“Kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies, sprieduma valsts var atsaukt apliecinājošo dokumentu no minētās valsts, pamatojot tādu rīcību. Pēc apliecināšā dokumenta atsaukšanas izpildes valsts sodu vairs neizpilda.”

9 Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 17. pantu “Tiesību akti, ar ko reglamentē soda izpildi”:

“1. Soda izpildi reglamentē ar izpildes valsts tiesību aktiem. Tikai izpildes valsts iestādes saskaņā ar 2. un 3. punktu ir kompetentas pieņemt lēmumus par izpildes procedūrām un noteikt visus pasākumus, kas uz tām attiecas, tostarp pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas pamatus.

2. Izpildes valsts kompetentā iestāde visu brīvības atņemšanas laiku, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, atskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas jāizcieš.

3. Izpildes valsts kompetentā iestāde pēc pieprasījuma informē sprieduma valsts kompetento iestādi par noteikumiem, kas ir piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu. Sprieduma valsts var piekrist tam, ka piemēro šādus noteikumus, vai arī atsaukt apliecinājošo dokumentu.

4. Dalībvalstis var paredzēt, ka, pieņemot kādu lēmumu par pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu, drīkst ņemt vērā arī tos sprieduma valsts norādītos tiesību aktus, saskaņā ar kuriem personai ir tiesības kādā konkrētā brīdī tikt atbrīvotai pirms termiņa vai nosacīti.”

10 Sprieduma valsts taisītajam un izpildes valstij nodotajam spriedumam ir jāpievieno apliecinājošs dokuments. Pamatlēmuma 2008/909 I pielikumā ir ietverts šī apliecināšā dokumenta paraugs.

- 11 Šī parauga i) punkta 2. apakšpunkts attiecas uz “ziņām par soda ilgumu”. Tādējādi sprieduma valstij ir jāsniedz ziņas par, pirmkārt, soda kopējo ilgumu dienās (apliecinošā dokumenta i) punkta 2.1. apakšpunkts), otrkārt, kopējo brīvības atņemšanas laiku, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, dienās (ši apliecinošā dokumenta i) punkta 2.2. apakšpunkts) un, treškārt, dienu skaitu, kas jāatskaita no kopējā soda izciešanas laika citu, nevis 2.2. [apakš]punktā minēto iemeslu dēļ (apliecinošā dokumenta i) punkta 2.3. apakšpunkts).

Bulgārijas tiesības

- 12 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka tā pieņemšanas datumā Pamatlēmums 2008/909 vēl nebija transponēts Bulgārijas tiesībās.

- 13 Saskaņā ar *Nakazatelen kodeks* (Kriminālkodekss) 41. panta 3. punktu:

“Notiesātās personas veiktais darbs tiek ņemts vērā, lai samazinātu soda ilgumu, divas darba dienas pielīdzinot trijām brīvības atņemšanas dienām.”

- 14 *Nakazatelno protsesualen kodeks* (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – “NPK”) 457. panta 4.–6. punktā attiecībā uz soda izpildi saistībā ar notiesāto personu nodošanu ir noteikts:

“4. Ja maksimālais brīvības atņemšanas ilgums, kas Bulgārijas Republikas likumā paredzēts par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, ir mazāks par spriedumā noteikto laiku, tiesa samazina piespriesto sodu līdz šim termiņam. Ja Bulgārijas Republikas likumā nav paredzēta brīvības atņemšana par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa nosaka sodu, kas pēc iespējas atbilst sodam, kurš piespriests spriedumā.

5. Pirmstiesas apcietinājuma un notiesāšanas valstī jau izciestā soda laiks tiek atskaitīts un, – ja sodi ir atšķirīgi – tas tiek ņemts vērā soda ilguma noteikšanā.

6. Spriedumā piespriestie papildu sodi ir jāizpilda, ja tie ir paredzēti atbilstošajās Bulgārijas Republikas tiesību aktu normās un ja tie nav izpildīti notiesāšanas valstī.”

- 15 Saskaņā ar 2013. gada 12. novembra interpretējošo spriedumu Nr. 3/13 (turpmāk tekstā – “interpretējošais spriedums”), ko pasludinājusi *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa, Bulgārija), NPK 457. panta 5. punkts, skatīts kopā ar Kriminālkodeksa 41. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka darbs vispārīgās interesēs, ko nodotais Bulgārijā notiesātais veic notiesāšanas valstī, izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jāņem vērā, lai samazinātu sodu tādējādi, ka divas darba dienas tiek pielīdzinātas trijām brīvības atņemšanas dienām, ja vien notiesāšanas valsts minēto sodu jau nav atbilstoši samazinājusi.

- 16 Savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa precizē, ka viņai ir saistošs šis interpretējošais spriedums.

- 17 Iesniedzējtiesa piebilst, ka ne likumā, ne minētajā interpretējošajā spriedumā nav noteikts pienākums informēt sprieduma valsti vai saņemt no tās apsvērumus un tās piekrišanu tam, ka šādu soda samazinājumu piemēro Bulgārijas kompetentās iestādes.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 18 Ar 2012. gada 28. novembra spriedumu *Retten i Glostrup* (Glostrupas tiesa, Dānija) Bulgārijas valstspiederīgajam *A. Ognyanov* par slepkavību un zādzību atbildību pastiprinošos apstākļos piesprieda brīvības atņemšanas sodu uz piecpadsmit gadiem.

- 19 *A. Ognyanov* vispirms no 2012. gada 10. janvāra līdz 28. novembrim, datuma, kurā pret viņu taisītais notiesājošais spriedums stājās likumīgā spēkā, tika piemērots pirmstiesas apcietinājums Dānijā.
- 20 Pēc tam viņš Dānijā no 2012. gada 28. novembra līdz 2013. gada 1. oktobrim, datumam, kad viņš tika nodots Bulgārijas iestādēm, izcieta daļu no sava brīvības atņemšanas soda.
- 21 Apcietinājuma laikā Dānijā *A. Ognyanov* strādāja no 2012. gada 23. janvāra līdz 2013. gada 30. septembrim.
- 22 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka, lai nodotu *A. Ognyanov* Bulgārijas iestādēm, Dānijas iestādes pamatojās uz Pamatlēmumu 2008/909. Pēdējās minētās nosūtīja Bulgārijas iestādēm lūgumu sniegt informāciju par sodu, ko tās paredzēja izpildīt, un Bulgārijā piemērojamiem priekšlaicīgas atbrīvošanas noteikumiem. Turklāt tās skaidri norādīja, ka Dānijas likums neļauj samazināt brīvības atņemšanas sodu tā izpildes laikā veiktā darba dēļ.
- 23 Datumā, kas iesniedzējtiesas lēmumā nav precizēts, *Sofiyska gradska prokuratura* (Sofijas pilsētas prokuratūra, Bulgārija) vērsās iesniedzējtiesā atbilstoši *NPK 457.* pantam, lai tā lemtu par jautājumiem, kas saistīti ar Dānijas tiesas taisītā sprieduma pret *A. Ognyanov* izpildi.
- 24 Attiecībā uz interpretējošajā spriedumā izdarīto risinājumu iesniedzējtiesa šaubās par to, vai, lai noteiktu soda ilgumu, kas vēl ir jāizcieš *A. Ognyanov*, tai ir jāņem vērā laikposms, kurā pēdējais minētais strādāja Dānijas cietumā. Ja tas tā būtu, ieinteresētā persona saņemtu soda samazinājumu nevis par vienu gadu astoņiem mēnešiem un divdesmit dienām, bet par diviem gadiem sešiem mēnešiem un 24 dienām, kas ļautu viņam iziet brīvībā ātrāk. Šī tiesa piebilst, ka Pamatlēmumā 2008/909 šāds soda samazinājums nav paredzēts.
- 25 Iesniedzējtiesa savā lēmumā paskaidro iemeslus, kas tai liek secināt, ka Bulgārijas tiesības neatbilst attiecīgajām Pamatlēmuma 2008/909 normām.
- 26 Šī tiesa uzskata, pirmkārt, ka Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 1. punktā izpildes valsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas lemt, kā “tiks” izpildīts brīvības atņemšanas sods, nevis sniegt jaunu tiesisku vērtējumu sodam, kas jau ir piemērots sprieduma valstī. Tādējādi, pēc minētās tiesas domām, izpildes valsts kompetentās iestādes nevar samazināt sodu, kurš vēl ir jāizcieš, saistībā ar darbu, ko notiesātā persona ir veikusi sprieduma valsts cietumā.
- 27 Iesniedzējtiesa uzskata, otrkārt, ka Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 2. punktā ir noteikts pienākums izpildes valstij pilnībā atskaitīt brīvības atņemšanas sodu, ko notiesātā persona jau ir izcietusi sprieduma valstī nodošanas brīdī, un ka šis mērķis nevar tikt sasniegts, ja minētās izpildes valsts kompetentās iestādes atskaita isāku vai garāku laikposmu par saskaņā ar sprieduma valsts tiesībām izciesto sodu. Tādējādi tā uzskata, ka par faktiskā brīvības atņemšanas laikposmu garāka laikposma atskaitīšana būtu pretēja šai tiesību normai.
- 28 Turklāt šī tiesa uzskata, ka divas citas Pamatlēmuma 2008/909 normas, kurās ir paredzēta iespēja samazināt sodu, proti, tā 8. panta 2. punkts un 10. panta 1. punkts, acīmredzami lietā, ko tā izskata, nav piemērojamas.

29 Šādos apstākļos *Sofijski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Pamatlēmuma 2008/909 normas ļauj izpildes valstij sprieduma valsts piespriedē brīvības atņemšanas soda ilgumu, pamatojoties uz šī soda izciešanas laikā sprieduma valstī veikto darbu, nodošanas procedūrā samazināt tā, ka:
- a) atbilstoši [Pamatlēmuma 2008/909] 17. panta 1. punktam soda samazināšana ir izpildes valsts tiesību aktu piemērošanas soda izpildei sekas. Vai šī norma ļauj jau nodošanas procedūrā piemērot soda izpildei izpildes valsts tiesību aktus saistībā ar apstākļiem, kas radušies laikā, kad notiesātais bija sprieduma valsts jurisdikcijā (saistībā ar darbu, kas veikts apcietinājuma laikā sprieduma valsts cietumā)?
 - b) sodu samazina, pamatojoties uz [Pamatlēmuma 2008/909] 17. panta 2. punktā paredzēto atskaitīšanu. Vai iepriekš minētā norma, piemērojot izpildes valsts tiesību aktus, saskaņā ar kuriem sprieduma valstī radušies apstākļi (sprieduma valsts cietumā veiktais darbs) vēlreiz tiek juridiski izvērtēti, ļauj atskaitīt laikposmu, kas ir ilgāks par brīvības atņemšanas laikposmu, kurš noteikts saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem?
- 2) Vai sprieduma valsts ir jāinformē par to, ka minētajai soda samazināšanai ir piemērojamas šīs vai citas Pamatlēmuma [2008/909] tiesību normas, ja tā to ir tieši lūgusi, un vai gadījumā, ja tā iebilst pret minēto samazināšanu, nodošanas procedūra ir jāizbeidz? Ja ir informēšanas pienākums, kāda veida informācija ir jāsniedz – vispārēja un abstrakta, par piemērojamiem tiesību aktiem vai tomēr par konkrēto samazināšanu, ko tiesa noteiks notiesātajai personai?”
- 3) Vai tad, ja Tiesa secinātu, ka Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 1. un 2. punkts nepieļauj, ka izpildes valsts, pamatojoties uz savas valsts tiesību aktiem, samazina sodu (saistībā ar sprieduma valstī veikto darbu), valsts tiesas lēmums tomēr piemērot savas valsts tiesību aktus, jo tie ir labvēlīgāki par šī pamatlēmuma 17. pantu, ir saderīgs ar Savienības tiesībām?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 30 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesību normu, kas interpretēta tādējādi, ka tajā ir atļauts izpildes valstij samazināt sodu notiesātajai personai saistībā ar darbu, ko tā ir veikusi sava apcietinājuma laikā sprieduma valstī, lai gan pēdējās minētās valsts kompetentās iestādes saskaņā ar tās tiesībām nav veikušas šādu soda samazināšanu.
- 31 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un mērķi, kas ir izvirzīti tiesiskajā regulējumā, kurā šī norma ir ietverta (spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 35. punkts).
- 32 Attiecībā uz Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 1. un 2. punktu ir jānorāda, ka, lai gan minētā panta 1. punktā ir noteikts, ka “soda izpildi reglamentē ar izpildes valsts tiesību aktiem”, tajā tomēr nav precizēts, kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 63. punktā, vai tas attiecas uz soda izpildi no sprieduma pasludināšanas sprieduma valstī brīža vai tikai no notiesātās personas nodošanas izpildes valstij brīža.
- 33 Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 2. punktā ir paredzēts, ka “izpildes valsts kompetentā iestāde visu brīvības atņemšanas laiku, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, atskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas jāizcieš”. Šī tiesību norma, kas ir balstīta uz

pieņemumu, ka notiesātā persona var izciest sava soda daļu sprieduma valstī pirms viņas nodošanas, neļauj noteikt, vai sprieduma valsts var piemērot soda samazinājumu, kurā tiktu ņemts vērā notiesātās personas veiktais darbs apcietinājumā sprieduma valstī.

- 34 Tātad ir jāņem vērā Pamatlēmuma 2008/909 17. panta konteksts. Šajā ziņā ir jānorāda, ka šis pants ir iekļauts tā II nodaļā “Spriedumu atzišana un sodu izpilde”. Šajā nodaļā, kuru veido 4.–25. pants, ir noteikta principu pēctecība hronoloģiskā secībā.
- 35 Kā ģenerāladvokāts ir konstatējis savu secinājumu 100. punktā, pirmo reizi Pamatlēmuma 2008/909 4.–14. pantā ir paredzēti noteikumi, kas dalībvalstīm ir jāpiemēro, lai nodotu notiesāto personu. Tādējādi šī pamatlēmuma 4.–6. pantā vispirms ir precizēta kārtība sprieduma un apliecināšanā dokumenta nosūtīšanai izpildes valstij. Tālāk minētā pamatlēmuma 7.–14. pantā ir noteikti principi, kuri ir piemērojami lēmumiem par sprieduma atzišanu un soda izpildi.
- 36 It īpaši šī paša pamatlēmuma 8. pantā ir iedibināti stingri nosacījumi izpildes valsts kompetentajai iestādei sprieduma valstī piespriestā soda pielāgošanai, kas tādējādi ir vienīgie izņēmumi no principiālā pienākuma, kas ir minētajai iestādei, atzīt tai nosūtīto spriedumu un izpildīt piespriesto sodu, kura ilgums un veids atbilst šīs sprieduma valsts taisītajā spriedumā paredzētajam.
- 37 Turklāt no Pamatlēmuma 2008/909 13. panta izriet, ka sprieduma valsts saglabā kompetenci izpildīt sodu tik ilgi, “kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies”.
- 38 Otrkārt, Pamatlēmuma 2008/909 15. pantā ir noteikta kārtība, kas ir piemērojama notiesātās personas nodošanai, un tā 16. pantā ir paredzētas īpašas tiesību normas personas tranzīta caur citas dalībvalsts teritoriju gadījumā.
- 39 Pamatlēmuma 2008/909 17. pants ir iepriekšējo tiesību normu turpinājums, jo tajā ir noteikti piespriestā soda izpildei piemērojami principi pēc tam, kad notiesātā persona ir nodota izpildes valsts kompetentajai iestādei.
- 40 No minētā izriet, ka Pamatlēmuma 2008/909 17. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ir piemērojamas tikai sprieduma valsts tiesības, tostarp jautājumam par iespējamo soda samazināšanu attiecībā uz soda daļu, ko attiecīgā persona ir izcietusi minētās valsts teritorijā pirms viņas nodošanas izpildes valstij. Šīs pēdējās valsts tiesības var tikt piemērotas tikai attiecībā uz soda daļu, kas šai personai vēl ir jāizcieš pēc tās nodošanas izpildes valstij.
- 41 Šāda interpretācija izriet arī no šī apliecinājuma dokumenta parauga, kas ir ietverts Parauglēmuma 2008/909 I pielikumā.
- 42 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šis apliecinājuma dokumenta paraugs ir tipveida veidlapa, kas ir jāizpilda sprieduma valsts kompetentajai iestādei un pēc tam kopā ar notiesājošo spriedumu jāiesniedz izpildes valsts kompetentajai iestādei. Saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 8. panta 1. punktu izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst notiesājošo spriedumu, pamatojoties uz informāciju, ko šajā apliecinājuma dokumentā norādījusi sprieduma valsts kompetentā iestāde.
- 43 No apliecinājuma dokumenta parauga i) punkta 2.2. apakšpunkta attiecībā uz norādēm, kas ir jāsniedz par soda ilgumu, izriet, ka sprieduma valstij ir jānorāda viss jau izciestā brīvības atņemšanas soda laikposms dienās spriedumā pasludinātā soda ietvaros. Šī parauga i) punkta 2.3. apakšpunktā sprieduma valstij ir jānorāda dienu skaits, kas no izciešamā soda kopējā ilguma ir jāatskaita citu iemeslu dēļ nekā minētā parauga i) punkta 2.2. apakšpunktā minētie. Šo “citu iemeslu” neizsmeļošs saraksts ir ietverts arī tā i) punkta 2.3. apakšpunktā, un to starpā ir minēta arī amnestija vai apžēlošana, kas jau piešķirtas attiecībā uz sodu. Tādējādi, kā ģenerāladvokāts apstiprina savu

secinājumu 116. punktā, šajā i) punkta 2.3. apakšpunktā sprieduma valstij ir atļauts sniegt papildu informāciju, ja īpaši apstākļi, kā, piemēram, notiesātās personas apcietinājumā veiktais darbs, jau ir izraisījuši soda samazināšanu.

- 44 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, pirms izpildes valsts atzīst notiesājošu spriedumu un notiesātā persona tiek nodota uz pēdējo minēto valsti, sprieduma valstij ir jānosaka, kādi soda samazinājumi attiecas uz tās teritorijā izciestā apcietinājuma laikposmu. Tikai šai pēdējai minētajai ir kompetence piešķirt soda samazinājumu saistībā ar pirms nodošanas veikto darbu un vajadzības gadījumā norādīt izpildes valstij šo samazinājumu Pamatlēmuma 2008/909 4. pantā norādītajā apliecinājuma dokumentā. Tātad izpildes valsts nevar ar atpakaļejošu spēku aizstāt sprieduma valsts tiesisko regulējumu ar savām sodu izpildes tiesībām, it īpaši ar savu tiesisko regulējumu par soda samazināšanu attiecībā uz soda daļu, ko attiecīgā persona jau ir izcietusi pēdējās minētās valsts teritorijā.
- 45 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka, nododot *A. Ognyanov* Bulgārijas kompetentajām iestādēm, Dānijas iestādes skaidri ir norādījušas, ka Dānijas likumā nav atļauts samazināt brīvības atņemšanas sodu saistībā ar notiesātās personas apcietinājuma laikā veikto darbu. Līdz ar to izpildes valsti tāda kompetentā iestāde attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar soda izpildi, kāda ir iesniedzējtiesa, nevar samazināt sodu saistībā ar soda daļu, ko notiesātā persona jau ir izcietusi sprieduma valsts teritorijā, ja pēdējās minētās valsts iestādes saskaņā ar to valsts tiesībām nav samazinājušas sodu.
- 46 Visbeidzot, pretēja interpretācija varētu ietekmēt Pamatlēmuma 2008/909 mērķus, kuru vidū it īpaši ir savstarpējās atzišanas principa ievērošana, kas saskaņā ar šī pamatlēmuma preambulas 1. apsvērumu, skatītu LESD 82. panta 1. punkta gaismā, ir “stūrakmens” tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās Eiropas Savienībā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 79. punkts).
- 47 Šajā ziņā Pamatlēmuma 2008/909 preambulas 5. apsvērumā ir uzsvērts, ka šī sadarbība ir balstīta uz dalībvalstu īpašu savstarpēju uzticību to attiecīgajām tiesību sistēmām.
- 48 Tas, ka izpildes valsts tiesa saskaņā ar valsts tiesībām pēc sprieduma valsts pasludinātā notiesājošā sprieduma atzišanas un pēc tam, kad notiesātā persona ir nodota izpildes valsts iestādēm, samazina sodu saistībā ar soda daļu, ko šī persona jau ir izcietusi sprieduma valstī, kaut arī šīs pēdējās minētās valsts kompetentās iestādes, pamatojoties uz to valsts tiesībām, nav šādi samazinājušas sodu, kaitētu dalībvalstu īpašai savstarpējai uzticībai to attiecīgajām tiesu sistēmām.
- 49 Šādā gadījumā izpildes valsts tiesa tātad ar atpakaļejošu spēku piemērotu savas valsts tiesības soda daļai, kas ir izciesta teritorijā, kas ir sprieduma valsts jurisdikcijā. Tādējādi tā pārskatītu minētajā valstī izciesto apcietinājuma laikposmu, un tas būtu pretēji savstarpējas atzišanas principam.
- 50 Turklāt no Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 1. punkta izriet, ka sprieduma atzišanas un soda izpildes citā dalībvalstī, kas nav tā valsts, kurā ir taisīts minētais spriedums, mērķis ir atvieglot notiesātās personas sociālo reintegrāciju. Tātad savstarpējās atzišanas principa neievērošana arī ietekmētu šo mērķi.
- 51 Ņemot vērā visus iepriekš minētos elementus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Pamatlēmuma 2008/909 17/ panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj valsts tiesību normu, kas interpretēta tādējādi, ka tajā ir atļauts izpildes valstij samazināt sodu notiesātajai personai saistībā ar darbu, ko tā ir veikusi sava apcietinājuma laikā sprieduma valstī, lai gan pēdējās minētās valsts kompetentās iestādes saskaņā ar tās tiesībām nav izdarījušas šādu soda samazināšanu.

Par otro jautājumu

- 52 Uzdotot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja Pamatlēmuma 2008/909 17. pantā būtu atļauts izpildes valsts kompetentajai iestādei samazināt tādu sodu, kāds ir pamatlietā, saistībā ar soda daļu, ko notiesātā persona jau ir izcietusi sprieduma valstī, izpildes valstij par šo samazināšanu būtu jāinformē sprieduma valsts, kas skaidri ir izteikusi šādu lūgumu. Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, iesniedzējtiesa šaubās par to, kāda veida informācija tādējādi būtu jāpaziņo.
- 53 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, otrais jautājums nav jāaplūko.

Par trešo jautājumu

- 54 Uzdotot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tām ir pretrunā tas, ka valsts tiesa piemēro tādu valsts tiesību normu, kāda ir pamatlietā, lai gan tā ir pretēja Pamatlēmuma 2008/909 17. panta 1. un 2. punktam, tādēļ, ka šī valsts norma esot labvēlīgāka nekā minētā Savienības tiesību norma.
- 55 Vispirms ir jāuzsver, ka tas, ka iesniedzējtiesa atsaucas uz labvēlīgāka krimināllikuma piemērošanu ar atpakaļejošu spēku, ir balstīts uz pieņēmumu, saskaņā ar kuru Bulgārijas tiesības – it īpaši tās tiesību normas sodu samazināšanas jomā – ir piemērojamas arī *A. Ognyanov* apcietinājuma laikposmam Dānijā pirms viņa nodošanas Bulgārijai. Kā izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, šāds pieņēmums ir kļūdains.
- 56 Pēc tam, kad tas ir precizēts, vēl ir jānorāda, ka – atšķirībā no tā, ko, šķiet, piedāvā iesniedzējtiesa un Eiropas Komisija, – Pamatlēmumam 2008/909 nav tiešas iedarbības. Šis pamatlēmums ir pieņemts, pamatojoties uz agrāko Savienības trešo pilāru, konkrētāk, piemērojot LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Šajā tiesību normā ir paredzēts, pirmkārt, ka pamatlēmumi ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes un, otrkārt, ka pamatlēmumiem nevar būt tieša iedarbība.
- 57 Šajā ziņā ir svarīgi norādīt, ka atbilstoši Līgumiem pievienotā protokola (Nr. 36) par pārejas noteikumiem 9. pantam tiesību aktu, kurus Savienības iestādes un struktūras pieņēmušas, pamatojoties uz LES, pirms stājās spēkā Lisabonas līgums, tiesiskās sekas saglabājas nemainīgas, ciktāl šie akti nav tikuši atcelti, anulēti vai grozīti, piemērojot Līgumus. Tā kā Pamatlēmums 2008/909 nav šādi atcelts, anulēts vai grozīts, tas tāpat turpina radīt tiesiskas sekas atbilstoši LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktam.
- 58 Tāpat arī no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai arī saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumiem nevar būt tieša iedarbība, to saistošais raksturs tomēr nozīmē, ka valsts iestādēm, it īpaši valsts tiesām, ir pienākums interpretēt valsts tiesības atbilstoši [Savienības tiesībām] (skat. spriedumu, 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 59 Piemērojot valsts tiesības, valsts tiesai, kam tās ir jāinterpretē, tādējādi ir pienākums veikt šo interpretāciju, cik vien iespējams, ņemot vērā pamatlēmuma tekstu un mērķi, lai sasniegtu pamatlēmumā paredzēto rezultātu. Šis pienākums interpretēt valsts tiesības atbilstoši [Savienības tiesībām] atbilst LESD sistēmai, jo tas ļauj valsts tiesām, īstenojot savu kompetenci, nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, iztiesājot tajās iesniegtās lietas (skat. spriedumu, 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 60 Turklāt no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka tā pieņemšanas datumā Pamatlēmums 2008/909 vēl nebija transponēts Bulgārijas tiesībās, lai gan atbilstoši šī pamatlēmuma 29. pantam šādai transpozīcijai bija jānotiek līdz 2011. gada 5. decembrim.
- 61 Šajā ziņā jānorāda, ka iesniedzējtiesai ir jāievēro atbilstīgas interpretācijas princips no datuma, kad beidzās šī pamatlēmuma transponēšanas termiņš (pēc analogijas skat. spriedumu, 2006. gada 4. jūlijs, *Adeneler* u.c., C-212/04, EU:C:2006:443, 115., kā arī 124. punkts).
- 62 Tomēr ir jāatgādina, ka šim atbilstīgas interpretācijas principam ir zināmas robežas.
- 63 Tādējādi pienākumu valsts tiesai atsaukties uz pamatlēmuma saturu, kad tā interpretē un piemēro atbilstošās tās valsts tiesību normas, ierobežo vispārīgie tiesību principi, it īpaši, tiesiskās noteiktības un atpakaļejoša spēka neesamības principi (skat. spriedumus, 2005. gada 16. jūnijs, *Pupino*, C-105/03, EU:C:2005:386, 44. punkts, un 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 55. punkts).
- 64 Šie principi it īpaši nepieļauj, ka šis pienākums, pamatojoties uz pamatlēmumu un neatkarīgi no likuma, kas pieņemts tā īstenošanai, varētu likt noteikt vai pastiprināt to personu kriminālatbildību, kas savā darbībā pārkāpj šīs tiesību normas (skat. spriedumu, 2005. gada 16. jūnijs, *Pupino*, C-105/03, EU:C:2005:386, 45. punkts).
- 65 Tomēr šajā gadījumā atbilstīgas interpretācijas pienākums nozīmē, ka atbilstoši Bulgārijas tiesībām *A. Ognyanov* nevar tikt samazināts sods saistībā ar darbu, ko viņš ir veicis sava apcietinājuma laikā Dānijā, kas ir šīs pēdējās minētās dalībvalsts ekskluzīvā kompetencē. Savukārt tā nevar nedz noteikt vai pastiprināt *A. Ognyanov* kriminālatbildību, nedz arī grozīt, kaitējot pēdējam minētajam, soda ilgumu, kas izriet no sprieduma, ko pret viņu 2012. gada 28. novembrī pasludinājusi *Retten i Glostrup* (Glostrupas tiesa).
- 66 Atbilstīgas interpretācijas pienākums izbeidzas arī tad, ja valsts tiesības nevar tikt piemērotas tādējādi, lai rezultāts būtu saderīgs ar pamatlēmumā norādīto. Citiem vārdiem, atbilstīgas interpretācijas princips nevar būt pamats valsts tiesību *contra legem* interpretācijai. Tomēr šis princips prasa valsts tiesai vajadzības gadījumā ņemt vērā valsts tiesības kopumā, lai novērtētu, cik tāl tās var tikt piemērotas tādējādi, lai rezultāts nebūtu pretējs tam, kas ir norādīts pamatlēmumā (skat. spriedumus, 2005. gada 16. jūnijs, *Pupino*, C-105/03, EU:C:2005:386, 47. punkts, kā arī 2012. gada 5. septembris, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 55. un 56. punkts).
- 67 Šādos apstākļos ir jāprecizē, ka atbilstīgas interpretācijas prasība ietver valsts tiesu, tostarp pēdējās instances tiesu, pienākumu vajadzības gadījumā mainīt iedibināto judikatūru, ja tā ir balstīta uz valsts tiesību interpretāciju, kas nav saderīga ar pamatlēmuma mērķiem (skat. pēc analogijas spriedumus, 2016. gada 19. aprīlis, *DI*, C-441/14, EU:C:2016:278, 33. punkts, kā arī 2016. gada 5. jūlijs, *Ognyanov*, C-614/14, EU:C:2016:514, 35. punkts).
- 68 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka pamatlietā aplūkojamais valsts noteikums, saskaņā ar kuru darbs vispārējās interesēs, ko nodotais Bulgārijas notiesātais ir veicis izdevējā valstī, ir jāņem vērā izpildes valsts kompetentajai iestādei, lai samazinātu sodu, izriet no *NPK* 457. panta 5. punkta, skatīta kopā ar Kriminālkodeksa 41. panta 3. punktu, interpretācijas, ko izdarījusi *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa) savā interpretējošajā spriedumā.
- 69 Tādējādi iesniedzējtiesa pamatlietā nevar likumīgi uzskatīt, ka tai nav iespējams aplūkoto valsts tiesību normu interpretēt saskaņā ar Savienības tiesībām tikai tādēļ vien, ka *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa) šo normu ir interpretējusi ar šīm tiesībām nesaderīgi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 19. aprīlis, *DI*, C-441/14, EU:C:2016:278, 34. punkts).

- 70 Šādos apstākļos iesniedzējtiesai ir jānodrošina Pamatlēmuma 2008/909 pilnīga iedarbība, vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas atstājot nepiemērotu *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa) veikto interpretāciju, ciktāl šī interpretācija nav saderīga ar Savienības tiesībām (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 5. jūlijs, *Ognyanov*, C-614/14, EU:C:2016:514, 36. punkts).
- 71 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir jāņem vērā visas valsts tiesību normas un tās jāinterpretē, cik vien iespējams, atbilstīgi Pamatlēmumam 2008/909, lai sasniegtu tajā norādīto rezultātu, vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas atstājot nepiemērotu valsts pēdējās instances tiesas veikto interpretāciju, ciktāl šī interpretācija nav saderīga ar Savienības tiesībām.

Tiesāšanās izdevumi

- 72 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmuma 2008/909/TI par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā, kas ir grozīts ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, 17. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie atļauj izpildes valstij samazināt sodu notiesātajai personai saistībā ar darbu, ko tā ir veikusi sava apcietinājuma laikā sprieduma valstī, lai gan pēdējās minētās valsts kompetentās iestādes saskaņā ar tās tiesībām nav izdarījušas šādu soda samazināšanu;**
- 2) **Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai ir jāņem vērā visas valsts tiesību normas un tās jāinterpretē, cik vien iespējams, atbilstīgi Pamatlēmumam 2008/909, kas ir grozīts ar Pamatlēmumu 2009/299, lai sasniegtu tajā norādīto rezultātu, vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas atstājot nepiemērotu valsts pēdējās instances tiesas veikto interpretāciju, ciktāl šī interpretācija nav saderīga ar Savienības tiesībām.**

[Paraksti]